

Člověk

(6–8 osob)

Jsme rodina, která se rozrostla a pro kterou je život ve městě už moc drahý. Chceme si postavit dům, ve kterém nás bude žít šest: rodiče, 3 děti (4, 10 a 15 let) a babička. Chceme pohodlí, klid a bezpečí, proto jsme si vybrali pozemek u lesa, bokem od ostatních domů v obci. Okolo našeho pozemku teče potůček, nedaleko je mokřad. Plánujeme, jak nejlépe využít prostor pozemku – kde postavit dům, jak navrhnout zahradu, kudy vést přístupovou cestu. Chceme si pořídit také psa a kočku.

Základní parametry stavby a bydlení rodiny:

- cihlový dvoupatrový dům
- garáž pro 2 auta, dílna, terasa s posezením
- vrt pro studnu
- zavedení elektřiny, vody a odpadů z blízké komunikace
- zahrádka zaměřená na produkci (zelenina a ovoce)
- vybetonování potůčku z důvodu bezpečnosti (propadnutí hlíny a kamenů)
- zpevnění příjezdové cesty k domu

Společenství stromů (smíšený les)

(4 osoby)

Společně jsme silní. Naše kořeny se pod zemí propojují, předáváme si vodu, živiny a někdy i varovné signály, když hrozí nebezpečí. Spolu tvoříme domov pro další bytosti – ptáky, hmyz, savce i houby, tvoříme různá patra lesa. Potřebujeme čas – rosteme pomalu a žijeme dlouho. Potřebujeme půdu bohatou na živiny, dostatek vody a dostatek prostoru pro naše kořeny i koruny.

Bolí nás, když najednou zmizí část lesa nebo nějaký starší druh s hodně vědomostmi. To nás velmi oslabuje. Monokultury nám nesvědčí, jsme pak slabší vůči škůdcům, chorobám a suchu.

Vypadáme tvrdě, ale přitom se rádi hýbeme a užíváme si ševlení listů ve větvích. Tvoříme stín, ochlazujeme krajinu a zadržujeme vodu. Čistíme vzduch, který ostatní dýchají. Když jsme zdraví a rozmanití, pomáháme celé krajině žít.

Žížaly a půdní rozkladači (chvostoskoci, stínky, roztoči, bakterie...)

(2–4 osoby)

Potřebujeme, aby byla půda plná života a organických zbytků – listů, odumřelých kořenů i těl rostlin a živočichů. Rozkládáme je a vracíme živiny zpět do půdy, aby rostliny mohly růst.

Kypříme půdu svým pohybem a pomáháme jí zadržovat vodu. Díky nám mohou kořeny dýchat a šířit se do hloubky. Bez nás půda tvrdne a stává se neúrodnou.

Nemáme rádi, když je půda příliš suchá, zhutněná nebo plná chemických postřiků – ty nás mohou zabít nebo nám vzít potravu. Vadí nám i nadměrné rytí a orba, které ničí naše chodbičky a domovy.

Když máme dostatek organické hmoty, vlhko a klid, tvoříme zdravou půdu, která drží život v celé krajině.

Spárkatá zvěř (jelen, srnec, muflon, prase divoké...)

(2–4 osoby)

Žijeme ve stádech. Potřebujeme pro naše rodiny dostatek prostoru, kde se můžeme pást a běhat. Hledáme louky, lesní paseky a okraje polí, kde najdeme trávu, různé plody nebo mladé výhonky. Potřebujeme také klidná a skrytá místa, kde můžeme odpočívat, a kde jsou v bezpečí i naše mláďata, která musíme často nechávat o samotě. Nemáme rádi hluk ani náhlé vyrušení, můžeme se vyplašit a zranit. Vadí nám, když je krajina příliš oplocená nebo když se naše prostředí mění na rozsáhlé monokultury bez úkrytu. Jsme důležitou součástí potravního řetězce – živíme dravce a velké šelmy. Svým pohybem také ovlivňujeme růst rostlin a šíření semen.

Velké šelmy (vlk, rys, medvěd...)

(2–4 osoby)

Potřebujeme dostatek prostoru – naše teritorium může být velmi rozsáhlé. Jsme vrcholoví predátoři a udržujeme rovnováhu v přírodě tím, že lovíme přemnožené nebo nemocné jedince. Potřebujeme klid a bezpečí lesa, abychom mohli lovit a učit to mláďata. Rodina a její bezpečí je pro nás důležité. Když se někdo dostane mezi medvědici a její děti, tak bude ve velkém ohrožení. Vadí nám, když nás lidé pronásledují, i když děláme jen to, co je pro nás přirozené. Nemáme rádi, když se lesy kácí bez rozmyslu a krajina se rozděluje na malé kousky silnicemi, ploty a stavbami.

Včely a další opylovači (motýli, čmeláci, pestřenky...)

(2–4 osoby)

Potřebujeme květiny. Živíme se jejich nektarem a pylem a při tom pomáháme rostlinám rozmnožovat se. Bez rozkvetlých luk, zahrad, stromů a keřů těžko přežijeme. Nemáme rádi, když je příroda jen samá betonová plocha nebo když se tráva seká moc často a všechno kvítí mizí. Vadí nám chemické postřiky, které nás mohou otrávit nebo nás připravit o potravu. Potřebujeme různorodou krajinu – louky, sady, remízky – a klidná místa, různé štěrbiny, kde si můžeme stavět hnízda nebo se zakuklit. Chceme, aby bylo kde létat a co opylovat. Bez toho umíráme – a s námi i mnoho rostlin.

Dravci (orel, káně, poštolka, jestřáb...)

(2–4 osoby)

Potřebujeme prostor. Létáme vysoko, pozorujeme krajinu a hledáme kořist – hlodavce, menší ptáky nebo hmyz. Díky tomu pomáháme udržovat rovnováhu v přírodě – když je například příliš mnoho hrabošů, jsme to my, kdo jejich počty snižujeme. Potřebujeme staré stromy nebo skály, kde si můžeme stavět hnízda a vyvádět mláďata. Potřebujeme také klid, zvláště když hnízdíme – rušení, hluk nebo kácení nás mohou vyhnat a naše mláďata pak nepřežijí. Nemáme rádi krajinu, kde není kde lovit – když jsou pole příliš jednotvárná a bez života, nemáme dost potravy. Vadí nám také jedy, které se hromadí v tělech naší kořisti a mohou nás otrávit.

Voda v krajině (potok, spodní vody, rybník, mokřad)

(2–4 osoby)

Cítím, že jsem nezbytná pro život a že život také nesu. V mých proudech a tůních žijí ryby, obojživelníci, hmyz i drobné mikroorganismy, které mě čistí.

Potřebuji být propojena s okolní krajinou – s lesy, loukami a mokřady – a volně plynout. Pak může krajina zadržovat vodu v době sucha a tlumit povodně, když je vody moc.

Nemám ráda, když mě člověk svazuje do betonových koryt a já se nemůžu pohybovat vlastní cestou, meandrovat a vytvářet tůně. Vadí mi znečištění odpady a chemikáliemi, které mohou zabít vše živé ve mně.

Když jsem čistá a svobodně plynou, ochlazuji krajinu, doplňuji podzemní vody a dávám život všem, kdo na mě spoléhají – od drobných pulců až po celé lidské vesnice.

Zajíci a drobní hlodavci žijící na poli (myši, hraboši, rejskové...)

(2–4 osoby)

Potřebujeme pestrost krajiny – louky, pole, křoviny a okraje lesů, kde můžeme hledat potravu: semínka, trávu, kořínky nebo plody. Potřebujeme také skrýše, kde se můžeme schovat před predátory a vyvádět mláďata. Ohrožují nás rozlehlá holá pole bez remízků a křoví, kde není úkryt. Vadí nám pesticidy, které nás mohou otrávit nebo zničit naši potravu.

Jsme důležitou potravou pro dravce, lišky a další predátory. Když nás je moc, ničíme úrodu, ale právě tehdy přicházejí ti, kteří nás přirozeně loví.

Když máme pestrou krajinu s místy k úkrytu i dostatkem potravy, prospíváme – a s námi i ti, kdo na nás spoléhají.